



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta, v právní věci

žalobce: **J. S.**
zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem
se sídlem advokátní kanceláře v Praze 4, Na Zlatnici 301/2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2016, č. j. KUKHK-37898/DS/2016/Er

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný zamítl shora označeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále i jen „*správní orgán*“), ze dne 15. 9. 2016, č. j.: ODP/82628-2016/mrx 11747-2016/mrx/14, a toto potvrdil. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1

zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*silniční zákon*“), jehož se měl dopustit tím, že porušil jeho ustanovení § 10 odst. 3, neboť jako provozovatel motorového vozidla tovární značky VW Passat, reg. značky x, nezajistil v souladu s § 10 odst. 3 silničního zákona, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

2. Stalo se to tím, že dne 31. 12. 2015, v 15:55 hodin, na pozemní komunikaci v obci Kocbeře, na silnici I/37 směr Jaroměř, okres Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „*Obec*“ a IS 12b – „*Konec obce*“, řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost se nepodařilo správnímu orgánu zjistit, respektive s ním nebylo možno navázat kontakt, překročil při jeho řízení nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, přičemž mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0008, naměřena rychlost jízdy 65 km/h. Při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ve výši ± 3 km/h tedy byla naměřena nejnižší skutečná rychlost jízdy 62 km/h, čímž řidič porušil ustanovení § 18 odst. 4 silničního zákona a dopustil se přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 citovaného zákona.
3. Žalobce tak porušil ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona, které stanoví, že: „*Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1.500,-Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,-Kč. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2016, č. j. KUKHK- 37898/DS/2016/Er, žalobu, kterou odůvodnil následovně.

I. Obsah žaloby

4. Žalobce shrnul žalobní námitky do šesti bodů. V prvním z nich namítal, že nebyly provedeny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ve druhém vytýkal napadeným rozhodnutím jejich nepřezkoumatelnost, v dalším se dovolával omezení svých procesních práv v řízení před správním orgánem, ve čtvrtém žalobním bodu poukazoval na porušení zásady bezprostřednosti, které spatřoval v neprovedení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti, v pátém žalobním bodu namítal rozpor předmětné skutkové podstaty správního deliktu s Ústavou a ústavními principy a v posledním žalobním bodu vznášel pochybnosti o tom, zda fotodokumentace skutečně pochází z daného místa a že registrační značka v ní zaznamenaná musela být zjevným falzifikátem.
5. V podrobnostech se krajský soud vrátí k uvedeným žalobním bodům ještě dále, a to v souvislosti s jejich vypořádáním v části IV. odůvodnění tohoto rozsudku. Ostatně obsah žaloby je účastníkům řízení znám a netřeba jej proto již jen z tohoto důvodu opakovaně uvádět. Žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 24. 2. 2017. S ohledem na obsah žalobních námitek se v něm odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a shrnul dosavadní průběh řízení. Zdůraznil, že žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byl správním orgánem I. stupně obeznámen o možnosti seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Dále byl žalobce informován o tom, že bude ve smyslu ust. § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobce, resp. jeho zmocněnec byl včas vyrozuměn o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu), o čemž byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byl zmocněnec rovněž informován. Dle názoru žalovaného je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 9As 139/2015.
7. K námitce týkající se účasti soukromoprávního subjektu na měření žalovaný uvedl, že jedinými subjekty, které mohou za platného právního stavu podle § 79a silničního zákona měřit rychlost vozidel na pozemních komunikacích, je Policie České republiky a obecní policie; ta za podmínky součinnosti s Policií České republiky a jen na místech policií určených. Zákon zde fakticky výslovným zmíněním povinné součinnosti pouze zdůrazňuje obecnou zásadu spolupráce obecní policie s Policií ČR, jak je zakotvena v § 1 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, takže přímá účast příslušníka Policie ČR při takovém měření rychlosti není nutná. Smyslem požadavku na součinnost je zajistit účinnou koordinaci plnění úkolů obecní a státní policie. Součinnost lze chápat např. jako vytipování míst s velkým výskytem překračování povolených rychlostí, ve výběru vhodných stanovišť pro měření (dostupné na <http://www.gemos.cz/dvurkralove/index.php?r=site/Dokumenty>.)
8. Záznamy rychlosti vozidel včetně digitálních fotografií vozidel a jejich řidičů může pro potřeby správního řízení prováděného obecním úřadem obce s rozšířenou působností provádět obecní policie jakékoli obce, vždy však pouze na území obce, která ji zřídila a již je orgánem, a to bez ohledu na typ pozemní komunikace, anebo na území jiné obce na základě veřejnoprávní smlouvy (viz <http://www.gemos.cz/dvurkralove/index.php?r=site/DokumentyKobere> a § 3a zákona o obecní policii).
9. Z hlediska technického je možné uvést, že SMLOUVA O NÁJMU ZAŘÍZENÍ O POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB č. GE1/ZE130021/S 023, schválena usnesením rady města R/1501/2013-108 ze dne 20. 8. 2013 končí instalací záznamového systému – automatizovaných silničních rychloměrů a nastavení tolerance měřících zařízení je ve výlučné kompetenci Města Dvůr Králové nad Labem, resp. obecní policie, která v rámci svých zákonných oprávnění provádí činnost jí svěřenou zákonem dle § 79a silničního zákona. Vlastní měření probíhá bez zásahu lidského činitele, fungování měřících zařízení je zcela automatické a nevyžaduje trvalou obsluhu. Technicky ani není možné, aby soukromoprávní subjekt jakkoliv do chodu měřícího zařízení zasahoval. Záznamy o provedených měřeních jsou automaticky generovány a zobrazovány v systému městské policie (viz <http://www.gemos.cz/dvurkralove/index.php?r=site/DokumentyNajemniSmlouva>).

10. Každé měřicí zařízení je certifikováno ČMI, jeho spolehlivost každoročně ověřena a má veškerá potřebná povolení. Jakýkoliv zásah do pořízených obrazových záznamů je z technického hlediska naprosto vyloučen. Soukromoprávní subjekt správnímu orgánu pouze poskytuje technické prostředky nezbytné pro výkon veřejné správy, a to konkrétně měřicí zařízení a software. Prostřednictvím těchto technických prostředků správní orgán zcela samostatně a na vlastní odpovědnost vykonává veřejnou správu svěřenou mu zákonem. Takovýto postup je obvyklý v celé řadě oblastí veřejné správy, neboť není v praxi možné, aby vykonavatelé veřejné správy sami disponovali všemi technickými prostředky potřebnými pro výkon veřejné správy.
11. V žalobě jsou uvedeny námitky, které bylo možno uplatnit již v rámci odvolacího řízení, kdy by žalovaný měl možnost se s nimi řádně vypořádat. Žalobce podal v zákonné lhůtě odvolání, ve kterém namítal pouze tolik, že v řízení nebylo nařízeno ústní jednání, ačkoliv měl zájem se účastnit dokazování, jež by bylo prováděno za osobní účasti účastníka řízení. Dále uvedl, že správní orgán neměl zahajovat řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla, ale měl zahájit řízení o přestupku s osobou řidiče, která mu byla známa. Další námitky žalobce neuplatnil a účelově je přesunul až do žaloby.
12. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání. Vzhledem k tomu navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III. Jednání krajského soudu

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný se k výzvě o možnosti rozhodnout ve věci bez jednání ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nevyjádřil. Krajský soud měl proto v souladu s citovaným ustanovením zato, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí. O tom byl žalovaný ve výzvě výslovně poučen. Krajský soud poté přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

A) Skutkový stav věci

14. Správní orgán I. stupně obdržel dne 18. 2. 2016 od Městské policie Dvůr Králové nad Labem Oznámení o přestupku v dopravě (automatizované měření), k jehož spáchání mělo dojít 31. 12. 2015, v 15:55:11 hodin, kdy řidič motorového vozidla reg. značky x překročil v obci Kocbeře, na silnici I/37 ve směru na Jaroměř, nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0008, naměřena rychlost jízdy 65 km/h, po zvážení odchylky měřicího zařízení +/- 3 km/h rychlost jízdy 62 km/h.

15. Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslal správní orgán dne 9. 3. 2016 žalobci coby provozovateli vozidla dle výpisu z karty vozidla výzvu podle § 125h odst. 1 silničního zákona. V reakci na to bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce žalobce, společnosti Odvoz vozu, s.r.o., se sídlem A. 362/11, P. – V., a to s uvedením jména řidiče vozidla, kterým měl být L. H. N., trvale bytem 58 D. B. P., H. P., V., s doručovací adresou jmenovaného v České republice, A. 362/11, P. – V., kde si přebírá poštu jako zaměstnanec této společnosti. Na základě toho správní orgán předvolal jmenovaného k podání vysvětlení podáním ze dne 22. 4. 2016, avšak marně. Zásilka se vrátila s tím, že jmenovaný je na uvedené adrese neznámý a nemá tam ani schránku. Správní orgán proto zaslal předvolání k podání vysvětlení panu L. H. N. dne 22. 4. 2016 též na adresu trvalého pobytu ve V. Rovněž odtamtud se zásilka vrátila správnímu orgánu s tím, že jmenovaný v místě bydliště není, že odešel.
16. Ve správním spisu se dále nachází sdělení Krajského ředitelství Policie královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, ze dne 11. 1. 2016, podle něhož bylo prověrkou v dostupných evidencích zjištěno, že L. H. N., nar. ..., neprochází žádnou z nich, že uvedená osoba jako cizinec nepobývala na území České republiky ani v minulosti, ani nežádala o pobyt na jejím území. Rovněž podle vyjádření Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové politiky v Trutnově ze dne 18. 1. 2016 neprocházel L. H. N., Cizineckým informačním systémem (uvedené listiny jsou založeny pod č. 1. 14 a 15 správního spisu).
17. Součástí správního spisu je dále Ověřovací list č. 8012-OL-70359-15, vydaný Českým metrologickým institutem dne 12. 11. 2015 pro silniční rychloměr výrobce GEMOS CZ, spol. s r. o., typ SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo rychloměru GEMVEL0008, umístěného na silnici I/37 v Kocběřích, přičemž ověření bylo provedeno pro jeden jízdní pruh v obou směrech (ve směru na Jaroměř je minimální délka měřicího úseku rychloměru 1032,2 m a ve směru na Trutnov 1029,3 m). Doba platnosti ověření rychloměru byla stanovena do 11. 11. 2016. Součástí správního spisu je dále Veřejnoprávní smlouva ze dne 22. 7. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/594, uzavřená mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Kocbeře, rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 20. 8. 2013, č. j. 14400/VZ/2013-2, kterým tento orgán udělil souhlas s uzavřením uvedené veřejnoprávní smlouvy, a vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014, k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel.
18. Opatřením ze dne 4. 8. 2016, č. j.: ODP/69188-2016/mrx 11747-2016/mrx/10, správní orgán shora uvedený přestupek spáchaný dne 31. 12. 2015 dle § 66 odst. 3 písm. g) tehdejšího přestupkového zákona odložil. Dne 4. 8. 2016 vydal Oznámení o zahájení správního řízení spolu s vyrozuměním účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání a poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. K provedení důkazů mimo ústní jednání došlo dne 29. 8. 2016, přičemž žalobce ani jeho zmocněnec se k tomuto úkonu nedostavil, přestože o něm byli včas vyrozuměni (dne 4. 8. 2016). O provedení dokazování mimo ústní jednání byl správním orgánem sepsán protokol, v němž správní orgán podrobně popsal zejména skutečnosti, které zjistil z Oznámení o přestupku, z fotografické dokumentace na č. 1. 2 spisu a z výpisu z karty předmětného osobního motorového vozidla z centrálního registru vozidel na č. 1. 3 správního spisu. Poté byla dána zmocněnci žalobce možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a následně bylo vydáno dne 14. 9. 2016 pod č. j.: ODP/82628-2016/mrx

11747-2016/mrx/14 prvoinstanční správní rozhodnutí, ve kterém byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 silničního zákona a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,-Kč. O odvolání žalobce (v němž vznesl námitku ohledně nenařízení ústního jednání a dále námitku, že mělo být zahájeno přestupkové řízení s jím označenou osobou) rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, jak shora uvedeno.

B. Právní závěry

19. Pokud jde o právní posouzení věci, považuje na tomto místě krajský soud za vhodné připomenout, vzhledem ke způsobu formulace žalobních bodů, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně podání obsahujících námitky vymykající se rozumnému náhledu na věc, až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivit a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 - 13).
20. Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 13, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz) případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud - srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, odstavec 4. odůvodnění, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, odstavec 5. odůvodnění, usnesení ze dne 7. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 515/09, odstavec 6. odůvodnění, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 - 72, atd.). Tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že: „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 - 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto

nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl, že: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

21. K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nepůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

22. Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).
23. Krajský soud dále předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).

A nyní k jednotlivým žalobním bodům:

1. Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku

25. Žalobce předně namítal, že správní orgán nepostupoval v souladu s § 125f odst. 4 silničního zákona, neboť nečinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ačkoliv totiž disponoval sdělením provozovatele vozidla, že vozidlo řídil pan L. H. N., bytem D. B. P., H. P., V. s. r., doručovací adresa A. 362/11, P. – V. (dále jen „pan N.“), prověřování tohoto oznámení bylo z jeho strany formální až automatizované, bez zjevného zájmu o zjištění skutečného pachatele údajného přestupku.
26. Správní orgán sice zaslal panu N. l výzvu k podání vysvětlení, a směřoval ji na adresu, kterou jako doručovací adresu pana N. označil zmocněnec žalobce, zároveň však tento uvedl, že pan N. „*si přebírá poštu na adrese sídla společnosti, A. 11, P.*“ (společností je myšlena ODVOZ VOZU s.r.o., tedy zaměstnavatel pana N. a zmocněnec žalobce ve správním řízení). Správní orgán však panu N. na adresu sídla zmocněnce žalobce doručoval zjevně tak, jako by pan N. měl na uvedené adrese vlastní poštovní schránku. Nic takového však nebylo ze strany žalobce tvrzeno.
27. Zmocněnec žalobce uvedl, že pan N. si přebírá poštu na adrese sídla svého zaměstnavatele, tedy dal jasně najevo, že pokud bude dle názoru správního orgánu nutné pana N. kontaktovat, má tak učinit prostřednictvím jeho zaměstnavatele, tedy adresovat písemnost na adresu zmocněnce a rovněž označit jej jako adresáta. Jiný výklad je absurdní, neboť je velmi neobvyklé, aby zaměstnanec společnosti měl na sídle svého zaměstnavatele vlastní poštovní schránku, naopak doručování prostřednictvím zaměstnavatele je zákonem zakotvený institut.
28. Žalobce se rovněž pozastavuje nad tím, že ačkoli správnímu orgánu zjevně bylo známo, že pan N. na uvedené adrese nemá poštovní schránku, přesto jediný krok, který za účelem prověření jeho oznámení jako přestupce učinil, bylo doručování mu na tuto adresu, přestože mu muselo být zřejmé, že tento krok bude neúspěšný.
29. Dle názoru žalobce měl správní orgán postupovat některým z následujících způsobů:
30. Předně měl správní orgán žalobce vyrozumět o tom, že panu N. nelze na jím uvedenou adresu doručovat, neboť pokud dle názoru správního orgánu nebyla uvedena „funkční“ adresu pro doručování panu N., trpělo jeho podání vadou. Tento postup lze dovodit jak z § 37 odst. 3 správního řádu, tak ze základních zásad činnosti správních orgánů, jakož i ze smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla.
31. Žalobce pak shledává podobnost ve věci řešené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 6. 2011, č. j. 7 As 28/2011 – 65: „*Po účastnících řízení a osobách zúčastněných na řízení lze požadovat patřičnou procesní aktivitu, přiměřenou pečlivost a spolupráci při plnění jejich procesních povinností, ale nelze po nich žádat, aby neustále ověřovali, zda v jejich případě nenastal v řízení nějaký vývoj, např. že jiný účastník či osoba zúčastněná na řízení zašle soudu určité podání či sdělení, na který by měli reagovat. Naopak, mají právo předpokládat, že nastane-li taková situace, budou o ní soudem informováni.*“
32. Žalobce (resp. jeho zmocněnec) pana N. označil za řidiče svého vozidla z toho důvodu, že nechtěl nést odpovědnost za jeho hypoteticky protiprávní jednání, proto předpokládal, že adresu pro doručování pana N. sděluje pro správní orgán srozumitelným způsobem. Pokud správní orgán následně zjistil, že nedokáže pana N. na uvedené adrese kontaktovat, měl o tom žalobce informovat, neboť takový vývoj nemohl žalobce předpokládat. Přitom pokud by žalobce o potížích věděl, věc by se mohla

vyjasnit a panu N. by mohla být dána možnost mj. vyjádřit se k tomu, zda se nachází nebo nenachází na území ČR.

33. Pokud správní orgán žalobce kontaktovat nechtěl, mohl případně panu N. doručovat veřejnou vyhláškou, nebo mu mohl ustanovit opatrovníka pro účely doručování. Jedná se o další varianty, které správní řád pro případ takové situace předpokládá.
34. Úvahy správních orgánů o tom, že pan N. vozidlo žalobce neřídil (resp. že jeho označení za řidiče je účelové, obstrukční apod.), jsou pak liché, neboť z pouhé skutečnosti, že dotázané orgány veřejné moci informacemi o pobytu pana N. na území ČR nedisponují, neznamená, že pan N. se na území ČR nenachází nebo nenacházel.
35. V tomto směru lze poukázat na statistiky dostupné např. na www.csu.cz, které dokládají, že ročně je v ČR zjištěno zhruba 3 tisíce případů nelegálního pobytu, přičemž v posledních letech s ohledem na migrační krizi vyvolanou např. konflikty v Sýrii, Iráku a Ukrajině (a rovněž suchem) tento počet eskaluje, a to až na 10 tisíc případů nelegálního pobytu v roce 2016. Pokud proto žádný orgán veřejné moci v ČR nemá informace o tom, že by se pan N. na území ČR vyskytoval, nelze z toho dovozovat, že by se zde pan N. nenacházel, pokud je takový závěr podroben kritickému myšlení. Žalobce též poukazuje na skutečnost, že pokud by pan N. získal pobytová práva od jiného členského státu EU (nebo jiného smluvního státu Schengenské dohody), ČR by o pobytu pana N. na svém území vědět nemusela, aniž by se pan N. nedopouštěl protiprávního jednání, pokud by se zde po určitou dobu nacházel.
36. Skutečnost, že pan N. je označován různými provozovateli jako řidič vozidla, pak neindikuje účelovost jeho označení za řidiče, neboť tato skutečnost má jednoduchou odpověď, kterou lze ostatně dovodit již z obsahu spisu, neboť z vyjádření žalobce vyplývalo, že pan N. je zaměstnancem zmocněnce žalobce. Ten přitom provozuje tzv. drink and drive (což lze zjistit mj. nahlédnutím do živnostenského rejstříku). Lze tedy snadno dovodit, že pan N. jako výkon svého zaměstnání řídí vozidla různých provozovatelů po celé ČR.
37. Žalobce rovněž namítá, že pokud správní orgán i žalovaný dospěli k závěru, že označení pana N. za řidiče je obstrukční jednání, neboť je jako řidič vozidla označován různými provozovateli, rozhodovali na základě skutečností známých jim z úřední činnosti, což je rovněž podklad rozhodnutí. Žalobci však neumožnili se s tímto podkladem seznámit a vyjádřit se k němu, čímž porušili jeho procesní práva. Rovněž lze namítnout, že správní orgány neuvedly, v jakých konkrétních řízeních tyto informace získaly.
38. Po projednání žaloby dospěl krajský soud k závěru, že námitka o neprovedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku a tím i tvrzení o nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu se žalobcem ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) silničního zákona, je nedůvodná. Vycházel přitom z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, v němž je pod body 16 a násl. uvedeno k dané otázce toto:

„Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)].

Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014 – 21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“

Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, čj. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy příslušnou nájemní smlouvou; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov.

citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“

39. V přezkoumávané věci žalobce sice označil k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče pana L. H. N., zaměstnance společnosti ODVOZ VOZU s. r. o., který přebírá poštu na adrese sídla společnosti, A. 11, P., avšak s touto osobou se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt. Správní orgán vyzval jmenovaného k podání vysvětlení podáním ze dne 22. 4. 2016 ve věci podezření ze spáchání daného přestupku. Tato písemnost byla doručována jmenovanému prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, pan N, si ji však nevyzvedl v úložní době a zásilka se vrátila správnímu orgánu s tím, že je adresát v místě neznámý (viz záznamy pošty na zásilce – doručence). Správní orgán proto zaslal předvolání k podání vysvětlení panu L. H. N. ze dne 22. 4. 2016 též na adresu trvalého pobytu ve V. Rovněž odtamtud se zásilka vrátila správnímu orgánu s tím, že jmenovaný v místě bydliště není, že odešel.
40. Právě na tuto situaci je přílehlavá právní věta vyvozená z nálezu Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 3694/13-2, podle níž: *„Doručování správních rozhodnutí představuje způsob komunikace mezi správním orgánem a účastníkem správního řízení. Lze proto očekávat a koneckonců i požadovat, aby z jejich strany nedocházelo ke vzájemným obstrukcím. Ústavní soud neposkytne ochranu jednání takového účastníka řízení, které lze označit za značně účelové, případně (přínejmenším) za ledabylé, a porušující zásadu, podle níž je každý povinen dbát o vlastní práva.“*
41. Krajský soud neshledává žádné pochybení v tom, že správní orgán adresoval výzvu k podání vysvětlení panu N. dle sdělení žalobce. Tedy že jako adresáta uvedl pana N. a doručoval mu na adresu sídla společnosti ODVOZ VOZU s. r. o. Kdyby jmenovaný byl na uvedené adrese znám a zdržoval se tam, bezpochyby by k doručení této písemnosti došlo. Je naopak s podivem, že by žalobce tvrdí, že pan N. byl (je?) zaměstnancem společnosti ODVOZ VOZU s. r. o., tak že na této adrese znám není. Zcela absurdní je pak žalobcovo tvrzení, že by jako adresát písemnosti adresované panu N. měla být správně uvedena společnost ODVOZ VOZU s. r. o., nebo že by za adresáty měly být uvedeny osoby dvě (tedy pan N. i ODVOZ VOZU s. r. o.). I žalobci musí být jasné, že ani v jednom z jím navrhovaných způsobů označení adresáta na dodejce by k doručení písemnosti panu N. dojít nemohlo. Ostatně tvrdí-li žalobce v bodu č. 6 žaloby, že správnímu orgánu bylo zjevně známo, že jmenovaný nemá v místě udané adresy poštovní schránku, pak je též s podivem, že ačkoliv tatáž okolnost a problémy s doručováním musely být známy i společnosti ODVOZ VOZU s. r. o., nic v tomto směru nečinila k jejich odstranění. Nelze se pak divit závěrům správních orgánů zúčastněných na řízení, že opakované označování pana N. za řidiče vozidla, s nímž byl spáchán přestupek, označily za obstrukční. Když navíc osobu pana L. H. N., který je označován za řidiče i v celé řadě dalších případů, žádná z úředních osob, podílejících se na tomto řízení (jakož i dalších řízení), osobně neviděla, neslyšela a nejednala s ním. Ke kontaktu s nimi jej přitom nepřiměl ani jeho zaměstnavatel a zároveň zmocněnec. A pokud správní orgány doručovaly úřední písemnosti na adresu udanou jim zmocněncem žalobce, činily správně, neboť plně akceptovaly jeho vůli, a kdo jiný by měl vědět, kde se řidič jeho vozidla nachází. Ostatně, jak měl správní orgán tušit, že mu žalobce, respektive jeho zmocněnec, nadále podsouvá nefunkční adresu?

42. Za nadbytečný má krajský soud návrh žalobce, že když se nepodařilo správnímu orgánu navázat kontakt s jím označeným řidičem, tak že se měl obrátit na něho samotného. K tomu totiž jednak neměl správní orgán žádný zákonný důvod, a krom toho je přeci normální a logickou reakcí běžného občana, že na výzvu správního orgánu ke sdělení k osobě řidiče uvede hned svoji verzi a všechny indicie k ní. Co by tak mohl žalobce ještě nového k věci uvádět? V přezkoumávané věci nenastala žádná nová situace, kterou měl na mysli rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2011, č. j. 7 As 28/2011-65, nýbrž se jen nepodařilo navázat kontakt s osobou na adrese, kterou uvedl sám žalobce. A touto skutečností rozhodně nemohl být zaskočen, respektive jeho zmocněnec (viz např. věci vedené zdejší krajským soudem pod sp. zn. 30A 94/16, 30A 101/2016, 30A 104/2016 nebo 30A 175/2016, v nichž se opakovaně tato otázka řešila).
43. Dále třeba konstatovat, že podle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Dozvěděl-li se proto správní orgán o spáchání daného přestupku dne 18. 2. 2016, musel zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkových řízení proti panu N. nejpozději do 60 dnů od tohoto data. K tomu však nedošlo, když žalobce uvedl správnímu orgánu takové údaje o řidiči předmětného vozidla, na jejichž základě neměl reálnou příležitost zjistit přestupce. Označil totiž za řidiče osobu, které nebylo možno doručovat úřední zásilky a ani ji nebylo možno úředně dohledat (viz zprávy Ministerstva vnitra a Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, uvedené výše). Pan N. byl nekontaktní a za takové situace neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti němu. Správní orgán I. stupně proto postupoval správně, když řízení o přestupku nezahájil a věc odložil. Stalo se tak opatřením správního orgánu ze dne 4. 8. 2016, č. j.: ODP/69188-2016/mrx 11747-2016/mrx/10. Poté již jiný postup, než zahájení řízení o správním deliktu, nebyl vzhledem k uvedenému možný.
44. Dále si je třeba uvědomit, že přestupkové řízení je řízením zahajovaným v převážné většině z úřední povinnosti, tak jako by tomu bylo ostatně i v daném případě. Než k takovému řízení ale správní orgán přistoupí, musí mít dostatečné indicie k závěru, že se konkrétní osoba mohla přestupkového jednání skutečně dopustit. Před vlastním zahájením přestupkového řízení tedy existuje určité období „zjišťovací“, v němž správní orgán sumarizuje a hodnotí dostupné podklady, jež by mohly k zahájení přestupkového řízení vést. Byť při nich může správní orgán provádět celou řadu úkonů, tak vzhledem k tomu, že ještě není vedeno vlastní přestupkové řízení, které je řízením správním, nevztahují se na ně ustanovení části druhé správního řádu, nazvané „*Obecná ustanovení o správním řízení*“. Tedy ani ustanovení § 25 odst. 1 správního řádu, které upravuje doručování úředních písemností veřejnou vyhláškou osobám neznámého pobytu a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy či ustanovení § 32 odst. 2 písm. d) téhož zákona, podle něhož správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu a sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat (viz žalobní bod 12). Vytýkal-li proto žalobce správnímu orgánu nevyužití těchto právních institutů v době, kdy žádné přestupkové řízení vedeno nebylo, mýlil se. Ostatně těžko si lze představit, co by v té době, kdy přestupkové řízení ještě nebylo vedeno, měl např. takový opatrovník za úkol. Při pojetí, z něhož žalobce vycházel, snad jedině přidat se k hledání údajného přestupce. I to svědčí o neopodstatněnosti uvedených námitek a jejich iracionalitě.

45. Totéž lze říci i o námitce, že pokud z podání žalobce nevyplývala kontaktní adresa pana N., tak že měl být tento nedostatek řešen postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu. Rovněž tento institut je upraven v části druhé správního řádu, jejím oddílu 2, nazvaném „Úkony účastníků“, tedy je pro něj prostor v již zahájeném správním řízení. To nejen že nebylo vedeno (viz vpředu), ale žalobce v něm ani nemohl vystupovat jako jeho účastník, k jehož návrhu by mělo být vedeno. Vždyť žalobce se za přestupce neoznačil.
46. Krajský soud je přesvědčen o tom, že správní orgán podnikl potřebné úkony ke zjištění pachatele přestupku, že další již nebyly třeba. *Ad absurdum* by totiž pod požadavek žalobce „podnikat veškeré možné kroky“ bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku. Pro tyto závěry je zcela bezpředmětné, jaký pobytový status by pan N. mohl na území ČR mít nebo polemika žalobce ohledně účelovosti tvrzení, že jmenovaný je zaměstnancem společnosti ODVOZ VOZU, s.r.o., která provozuje službu „*drink and drive*“. Nejde zde totiž o provozovanou službu a v této souvislosti o nabízený výpis ze živnostenského rejstříku, jde o osobu pana N. a ohledně ní nepředložil její údajný zaměstnavatel jediný doklad (např. pracovní smlouvu, výplatní pásku atd.), přestože mu prý svěřuje k výkonu práce cizí automobily nepochybně značných hodnot. Žalobce rovněž ani nenaznačil, jak zajistil, aby osoby, které budou jeho vozidlo při výkonu služby poskytované zmocněncem řídit (v tomto případě pan N.), dodržovaly pravidla provozu na pozemních komunikacích.

2. Nepřezkoumatelnost

47. Žalobce dále namítal, že výrok rozhodnutí je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost spočívající v nepřesném určení místa spáchání údajného správního deliktu. Ve výroku rozhodnutí je totiž uvedeno, že ke skutku došlo na pozemní komunikaci v obci Kocbeře, silnice I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“, kdy řidič „*při řízení uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h*“
48. Žalobce prý na základě tohoto popisu ohledal místo skutku a územní plán, a zjistil, že dopravní značky č. IS 12a („Obec“) a č. IS 12b („Konec obce“) jsou v obci Kocbeře umístěny ještě mimo zastavěné území ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) stavebního zákona. Žalobce rovněž zjistil, že pozemní komunikace č. I/37 touto obcí ve značné části prochází nezastavěným územím.
49. Podle § 2 písm. cc) silničního zákona přitom platí, že „*obec je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují.*“ Lze tedy konstatovat, že rychlostní limit dle § 18 odst. 4 silničního zákona („*V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h-1*“) neplatí v celé délce obce Kocbeře v úseku platnosti dopravních značek č. IS 12a („Obec“) a č. IS 12b („Konec obce“), neboť nikoli v celé délce tohoto úseku se jedná o zastavěné území - intravilán. Na počátku, na konci, a zhruba uprostřed, není zastavěné území, a proto ačkoliv se může jednat o úsek platnosti zmíněných dopravních značek, nejde o obec ve smyslu silničního zákona (viz žalobní bod č. 21), a neplatí zde tedy rychlostní limit 50 km/h. O obec ve smyslu silničního zákona se totiž jedná pouze tehdy, jsou-li splněny

oba zákonné znaky, a to jak označení příslušnými dopravními značkami, tak skutečnost, že úsek je zastavěným územím dle územního plánu.

50. Skutek je tedy výrokem rozhodnutí situován do úseku, ve kterém jen z části platí rychlosti limit 50 km/h, jehož porušení je žalobci kladeno za vinu. Takový stav výroku neodpovídá požadavkům na určitost, jak je opakovaně potvrzováno judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť výrok tak připouští též takový výklad, že skutek se stal v místě, kde nebyl protiprávní (neboť pokud je žalobci kladeno za vinu, že jel více jak 50 km/h mezi dopravními značkami č. IP 12a a č. IP 12b, je nutné namítnout, že v tomto úseku se s ohledem na výše uvedené nacházejí též úseky, kde je rychlostní limit 90 km/h).
51. Obdobný případ řešil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42: *„Z výroku správního rozhodnutí ve věci správního deliktu spočívajícího ve stání motorového vozidla bez zaplaceného parkovacího poplatku [§ 4 písm. c) ve spojení s § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích] musí být patrné, že vozidlo stálo vsutku v místě, kde je zaplacení daného poplatku uloženo dopravní značkou. Zásadně proto nestačí uvedení ulice, v níž vozidlo takto mělo parkovat, jsou-li v dotýčné ulici jak placená místa k parkování, tak místa neplacená.“* Jedná se o zveřejněnou právní větu, proto o důležitosti tohoto právního názoru nelze pochybovat.
52. Za relevantní však žalobce považuje též následující část z odůvodnění předmětného rozsudku: *„V dané věci se jedná o správní trestání, a tudíž je třeba, aby skutek, pro který je se stěžovatelem vedeno správní řízení o správním deliktu, byl řádně označen, a to nejen časem, ale i přesným místem jeho spáchání. Důvod takového požadavku je zřejmý – z popisu skutku musí být patrné všechny skutkové okolnosti jednání potenciálního delikventa, které jsou rozhodné pro úsudek, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, kvůli němuž je řízení vedeno.“*
53. Kromě toho žalobce namítal, že správní orgán pouze konstatoval, že se údajný správní delikt stal v zastavěném území, resp. v obci, nijak však tento závěr neodůvodnil (a rovněž ani neprovedl v tomto směru žádné dokazování). Správní orgán neprokázal ani to, že by se na daném místě skutečně nacházely dopravní značky č. IP 12a a č. IP 12b, jedná se tedy o ničím nepodložené tvrzení.
54. Za přílehlavý k tomu označil žalobce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, podle něhož: *„Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“*
55. Žalobce tedy současně namítá, že rozhodnutí prvního stupně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a dále, že správní orgán neprokázal, že by alespoň část předmětného úseku byl obcí ve smyslu silničního zákona, neboť žádným způsobem neprokázal, že tento úsek byl označen příslušnými dopravními značkami, a neprokázal ani to, že se jednalo o zastavěné území (což lze prokázat pouze doložením kopie územního plánu do spisu).
56. Nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost výroku rozhodnutí spatřoval žalobce rovněž v tom, že k údajnému správnímu deliktu mělo dojít v úseku dlouhém zhruba 1,5 km,

což je nedostatečně určité mj. proto, že v průběhu jízdy tímto úsekem mohlo dojít k opakovanému překročení rychlosti.

57. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí spatřuje žalobce dále i v tom, že správní orgán dostatečně neodůvodnil svůj závěr o tom, že použitý rychloměr je tzv. automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy ve smyslu § 125f odst. 2 písm. a) silničního zákona (dále jen „*automat*“). Jedná se přitom o otázku zásadní, neboť jde o jednu z podmínek odpovědnosti za správní delikt dle § 125f téhož zákona. Správní orgán sice uvedl, co automatem rozumí (přičemž se odkázal na stanovisko Ministerstva dopravy), neuvedl však, jak dospěl k závěru, že použitý rychloměr vykazuje znaky automatu, jak je údajně definován v citovaném stanovisku Ministerstva dopravy.
58. Podle žalobce správní orgán porušil rovněž jeho právo seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, neboť předmětné stanovisko nebylo obsahem správního spisu. Tento podklad rozhodnutí nebyl proveden ani jako důkaz, což lze říci i o dalších listinách, např. veřejnoprávní smlouvě, o souhlasu PČR s měřením rychlosti apod. Krom toho je žalobci známo, že žalovaný právě z tohoto důvodu (tedy pro rozhodování na základě podkladů, které nebyly provedeny jako důkaz) konstantně rozhodnutí prvního stupně v odvolacím řízení zrušuje. Proto navrhoval provést jako důkaz analýzu zrušujících rozhodnutí vydaných žalovaným v odvolacím řízení v roce 2016 o odvoláních proti rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ve věci správních deliktů dle § 125f silničního zákona. Tímto dokazováním bude zjištěno, že je zavedenou rozhodovací praxí žalovaného, že pokud dojde k situaci, k jaké došlo v tomto případě, že správní orgán rozhoduje na základě podkladů, které neprovedl jako důkaz, tak že žalovaný rozhodnutí prvního stupně v odvolacím řízení zruší. Žalovaný však v tomto případě rozhodl v rozporu se svou praxí, napadené rozhodnutí je proto překvapivé, neboť žalobce mohl legitimně očekávat, že žalovaný bude rozhodovat v souladu se svou rozhodovací praxí.
59. Žalobce dále namítal, že nebylo prokázáno, že strážníci obecní policie, kteří prováděli měření rychlosti, měli písemné zmocnění od dané obce ve smyslu zákona o obecní policii, proto je *in dubio pro reo* nutné předpokládat, že tato zákonná podmínka nebyla splněna, pročez je provedené měření nepoužitelným důkazem dle § 51 odst. 1 správního řádu. Správní orgán se rovněž vůbec nezabýval jednou z podmínek dle § 79a silničního zákona, a totiž tím, zda měření rychlosti zvyšovalo bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Z toho důvodu má rozhodnutí prvního stupně taktéž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
60. Podstata této žalobní námitky spočívá v tvrzení o nepřesném určení místa spáchání přestupku, když v rozhodnutí není uvedeno odkud, a jakým způsobem čerpal správní orgán informace o tom, že se měřený úsek nachází v zastavěném území obce Kocbeře. Z ohledání na místě a z územního plánu obce podle žalobce plyne, že dopravní značky „*Obec*“ a „*Konec obce*“ jsou umístěny mimo zastavěné území obce vymezené územním plánem. Celý měřený úsek tak neprobíhá zastavěným územím obce.
61. K tomu krajský soud uvádí následující. Jednání nezjištěného řidiče vozidla provozovatele ze dne 31. 12. 2015 je přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 silničního zákona, tedy překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km.h⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h⁻¹. Jedná se tedy o přestupek spáchaný v obci, nikoliv překročením nejvyšší dovolené rychlosti v zastavěném území. Dle § 2 písm. cc)

silničního zákona je obec zastavěným územím, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují.

62. Pro naplnění dané skutkové podstaty je tedy relevantní, zda se měřený úsek nachází v obci ve smyslu silničního zákona, nikoliv zda celý měřený úsek probíhal zastavěným územím v kontextu namítaného stavebního zákona, případně zákona o ochraně zemědělského půdního fondu apod. Aplikace stavebního zákona, resp. územního plánu obce za účelem vymezení pojmu „zastavěné území obce“, jak naznačoval žalobce, tak není na místě, neboť předpisy stavebního práva na danou problematiku vůbec nedopadají.
63. Že se měřený úsek skutečně nachází na silnici č. I/37 v obci Kocbeře mezi dopravními značkami „Obec“ a „Konec obce“, vyplývá nejen z přesné specifikace tohoto úseku v napadených správních rozhodnutích, ale také z důkazů provedených správním orgánem, a sice z oznámení o přestupku, z fotodokumentace, z Ověřovacího listu Českého metrologického institutu ze dne 12. 11. 2015, č. 8012-OL-70359-15, z veřejnoprávní smlouvy ze dne 22. 7. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/594, uzavřené mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Kocbeře, rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 20. 8. 2013, č. j. 14400/VZ/2013-2, kterým tento orgán udělil souhlas s uzavřením uvedené veřejnoprávní smlouvy a z vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014, k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel. Všechny tyto listiny, důkazy, jsou od počátku součástí správního spisu a žalobce, respektive jeho zmocněnec se s nimi mohl kdykoliv seznámit.
64. Žalobce vytýkal správním orgánům, že nezjišťovaly umístění dopravního značení na začátku a konci obce Kocbeře, stejně jako kde měřený úsek začínal a končil. Toto tvrzení není jednak pravdivé, protože jak už uzavřel krajský soud shora, z citovaných důkazů má ve shodě se závěry správních orgánů za spolehlivě prokázané, že se měřený úsek nacházel na území obce ve smyslu § 2 písm. cc) silničního zákona. Tyto skutečnosti navíc žalobce nijak nevyvrátil a ani se o to nesnažil nejen ve správním řízení, neboť takové námitky v něm vůbec nevznely, ale ani v přezkumném soudním řízení. I v něm totiž setrval jen na obecných a ničím nedoložených tvrzeních. Žalobcem tvrzená obava z toho, zda skutečně celý měřený úsek probíhal územím obce, tedy zda po celé délce měřeného úseku platil rychlostní limit 50 km/h, totiž není v žalobě podložena jediným důkazem. Žalobce nejen nedokazuje, ale ani netvrdí jediný relevantní moment, který by byl způsobit závěry správních orgánů ohledně této problematiky zpochybnit. Tvrzení žalobce je tak v tomto směru pouze ničím nepodloženou spekulací.
65. Správní orgán se odpovídajícím způsobem zabýval i otázkou automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy, námitkou, že žalobci bylo znemožněno seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, jakož i oprávněním policistů provádět měření rychlosti. Na straně páté a šesté odůvodnění rozhodnutí uvedl k této problematice následující:
- „Zmocněnec provozovatele vozidla nevyužil svého práva přítomnosti u provedení důkazů, ačkoliv byl řádně a včas vyrozuměn dne 4. 8. 2016. Zároveň nevyužil na základě poučení možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a následně i práva nahlížení do spisu podle ustanovení § 38 správního řádu. Nedošlo ani ze strany zmocněnce nebo provozovatele k jakémukoliv vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Správní orgán se zabýval i*

zákonností měření rychlosti jízdy, kdy podle ustanovení § 79a zákona o silničním provozu je za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií. Podle stanoviska Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013 Č. j.: 102/2013-160-OST/4, jsou automatizované technické prostředky (stacionární měřiče rychlosti - radary) používané bez obsluhy trvale nainstalované, projektované a zabudované na určených místech. Dovětek „používané bez obsluhy“ lze chápat tak, že vlastní spuštění nebo spánkový režim zařízení je činěn automaticky či dálkovým způsobem, avšak jakákoliv průběžná či operativní obsluha takového zařízení je v daném čase a na místě vyloučena, a do vlastního výběru měřených vozidel nikterak nezasahuje. Měřicí zařízení jsou v České republice schvalovány s jednotnou odchylkou ± 3 km/h, pokud je zjištěná rychlost do 100 km/h, respektive $\pm 3\%$ při rychlostech nad 100 km/h.

Na silniční rychloměr typ SYDO Traffic Velocity (schválený podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů), výrobce GEMOS CZ, spol. s r.o., výrobní číslo GEMVEL0008 v obci Kocbeře, silnice I/37, jeden jízdní pruh v obou směrech, byl dne 12. 11. 2015 Českým metrologickým institutem, Okružní 31, 638 00 Brno, pracoviště Laboratoře primární metrologie, V Botanice 4, 150 72 Praha 5, oddělení akustiky a kinematiky – laboratoř kinematiky, vydán ověřovací list č. 8012-OL-70359-15. Rychloměr byl zkoušen podle metrologického předpisu ČMI č. 812-MP-C215 „Metodický postup při ověřování úsekových rychloměrů.“ Provedené zkoušky měřidla prokázaly, že předložený silniční rychloměr má požadované metrologické vlastnosti. Rychloměr jako stanovené měřidlo byl ověřen a lze jej používat v souladu s právní úpravou metrologie pro měření rychlosti silničních vozidel při kontrole dodržování maximálně povolené rychlosti. Ověření je provedeno vystavením tohoto ověřovacího listu. Doba platnosti ověřením tohoto rychloměru je od 12. 11. 2015 do 11. 11. 2016 (doba platnosti ověřením je stanovena vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb. v platném znění. Platnost ověřením zaniká v případech uvedených ve vyhlášce Ministerstva průmyslu a obchodu č. 262/2000 Sb. v platném znění). Pokud by ze strany Českého metrologického institutu nedošlo ke schválení tohoto silničního rychloměru, nebyl by vydán uvedený ověřovací list. Úsekové měření rychlosti prostřednictvím automatizovaného technického prostředku v obci Kocbeře, na silnici I/37 realizuje Městská policie Dvůr Králové nad Labem na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy č. KTÚ/VERJ-2013/594, mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Kocbeře, o výkonu některých úkolů městské policie ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění (dále jen „zákon o obecní policii“). Dopravní inspektorát Policie České republiky, Územní odbor Trutnov, pod Č. j.: KRPH-597-188/Čj-2014-051006 ze dne 31. 12. 2014, vydal souhlas s prováděním úsekového měření rychlosti v daném místě, včetně souhlasu se součinností dle § 79a zákona o silničním provozu pro strážníky Městské policie Dvůr Králové nad Labem. Měřený úsek se nachází v zastavěném území obce Kocbeře, je dlouhý 1 032,2 m a na pozemní komunikaci je označen bílým vodorovným značením. Začátek a konec obce je označen příslušnými dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. V souladu s ustanovením § 24b zákona o obecní policii, byly i zveřejněny informace o zřízení a měření automatizovaným technickým prostředkem, kdy veřejnost byla vyrozuměna zveřejněním a umístěním veřejnoprávní smlouvy na úřední desce správního orgánu a obce Kocbeře. Současně byla veřejnost opakovaně informována prostřednictvím médií, např. v Novinách královédvorské radnice č. 1/2014, 5/2014 a 10/2014, dále v Krkonošském deníku ze dne 15. 2. 2014 – dostupné i na adrese http://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/mericich-kamer-se-slusny-ridic-bat-nemusi-20140215.html. Všechny podklady a dokumenty vztahující

se k úsekovému měření rychlosti jízdy v působnosti města Dvůr Králové nad Labem, jsou od spuštění umístěny a volně přístupné na webových stránkách města na adrese <http://www.mudk.cz/>, v sekci „Úsekové měření rychlosti“. Všechny zákonné podmínky pro měření rychlosti vozidel byly splněny.“

66. K uvedenému třeba dodat, že závěr, že se v daném případě ohledně použitého rychloměru jedná o automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy, vyplývá již jen z důkazů, které ve správním spisu založeny jsou. Konkrétně z již výše zmiňovaného Ověřovacího listu, veřejnoprávní smlouvy a vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, k návrhu místní úpravy provozu na pozemních komunikacích a návrhu úseku pozemní komunikace vhodného pro měření rychlosti vozidel strážníky městské policie. Žalobce, resp. jeho zmocněnec, neprojevil v průběhu řízení o správním deliktu sebemenší zájem o podklady rozhodnutí, nezúčastnil se ani dokazování mimo ústní jednání, a k důkazům pro rozhodnutí, jimiž byly všechny listiny obsažené ve správním spisu, nejen ty výslovně uvedené v protokolu o provedení dokazování mimo ústní jednání, se nevyjádřil, ačkoliv mu k tomu byla dána příležitost. V průběhu správního řízení nenavrhoval doplnit důkazní řízení dalšími důkazy ve směru k automatizovanému technickému prostředku a neučinil tak ani v žalobě, když souhlasil s jejím přezkumem bez jednání. Zřejmě pod vlivem toho, že námitky daného typu v jiných obdobných souzených věcech, kdy krajský soud ještě nad rámec doplňoval důkazní řízení čtením Návodu k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce obchodní společnosti Gemos CZ, s. r. o., včetně certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru, vyhotoveného Českým metrologickým institutem a obsahu stanoviska Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, nevedly k odlišnému závěru, než k němuž došly orgány veřejné správy zúčastněné na řízení.
67. Jde o námitku, kterou zástupce žalobce v případě úsekových měřidel ve svých žalobách pravidelně opakuje a dostává na ni v rozsudcích zdejšího krajského soudu odpovědi s tím, že se o automatizovaný technický prostředek bez obsluhy jedná. Příkladmo lze uvést věci sp. zn. 30A 141/2016, 30A 146/2016 či 30A 175/2016, ale je možno je již počítat na desítky. O tom, že se v daném případě jedná o automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy nikdo nepochybuje, s výjimkou zástupce žalobce. Jde opět o námitku, která byla uplatněna až v žalobě, a to bez toho, aby žalobce trval na jejím dokazování. Na rozdíl od jiných případů, kdy žalobce výslovně soud žádal o nařízení jednání k projednání žaloby s tím, aby právě při něm by byly důkazy k této otázce provedeny a věc objasněna. Tak jako již v minulosti ohledně předmětného měřicího zařízení mnohokrát. Podle krajského soudu však již shora citované důkazy, které provedly správní orgány ve správním řízení, potvrzují závěr, že rychlost vozidla žalobce byla v daném případě změřena za pomoci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy. Uvedené žalobní výtce tedy krajský soud přisvědčit nemohl.
68. Pokud žalobce navrhoval provést důkaz „analýzou zrušujících rozhodnutí vydaných žalovaným v odvolacím řízení v roce 2016“, krajský soud má za to, že by šlo o důkaz nadbytečný a bez přímého vztahu k přezkoumávané věci.
69. V tomto žalobním bodu žalobce dále namítal, že se správní orgány nezabývaly splněním všech zákonných podmínek měření rychlosti dle § 79a, zejména zda měření rychlosti prováděl oprávněný subjekt, zda konkrétní strážníci měli písemné zmocnění od obce

Kocbeře ve smyslu zákona o obecní policii a zda měření rychlosti zvyšovalo bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

70. Tyto úvahy žalobce v rozhodnutí postrádá a má je proto za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ani k těmto námitkám, které byly ze strany žalobce uplatněny až v žalobě, žalobce nenavrhoval provedení žádných důkazů. Pokud by tak v průběhu správního řízení učinil, respektive pokud by v něm uvedená dílčí tvrzení alespoň uplatnil, jistě by se dočkal i odpovědi na ně. Představa, že správní orgán bude rozhodnutí dopracovávat do všech podrobností a detailů, jež s řešeným případem i sebeméně souvisejí, nebo které jsou zřejmé a nenamítané, je nepřipadné, neboť by to vedlo k naprostému kolapsu výkonu státní správy.
71. Žalobce např. vyslovuje pochybnost o tom, zda konkrétní strážníci měli písemné zmocnění od obce Kocbeře ve smyslu zákona o obecní policii. Námitka je nekonkrétní a obecná, nevyplývá z ní totiž, jaké zmocnění má žalobce na mysli. O tom, že Městská policie Dvůr Králové nad Labem bude vykonávat v obci Kocbeře měření rychlosti vozidel prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy však byla uzavřena již vpředu zmíněná veřejnoprávní smlouva. V ní si pak obec Kocbeře samozřejmě nevymínila „konkrétní“ strážníky, jež by mohli měření provádět. Není rovněž žádných pochyb o tom, že měření rychlosti zvyšovalo bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, jak jednoznačně plyne z již výše zmíněného vyjádření Policie České republiky, územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014. Měření samotné bylo prováděno v součinnosti s Policií ČR a oprávněným subjektem, jak je zřejmé z oznámení o předmětném přestupku vyhotoveného Městskou policií Dvůr Králové nad Labem a již zmíněné veřejnoprávní smlouvy, když podle § 79a silničního zákona je za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Lze tak uzavřít, že v daných případech byly splněny podmínky měření rychlosti a že rozhodnutí není nezákonné ani z těchto důvodů.

3. Omezení procesních práv

72. Žalobce dále namítal, že správní orgán zásadně omezil jeho právo vyjádřit se k podkladům řízení, a to písemností ze dne 4. 8. 2016, č. j. ODP/69 197 - 2016/mr x 1 1747 - 2016/mr x /1 1. V ní totiž správní orgán uvedl, že žalobce má právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí toliko do 5 pracovních dnů od provedení dokazování mimo ústní jednání. Již toto považuje žalobce za omezující, neboť má za to, že se může vyjádřit též před provedením dokazování mimo ústní jednání, nikoli až po jeho proběhnutí. Za ještě závažnější považuje skutečnost, že správní orgán uvedl:

„S sebou vezměte občanský (nebo jiný jej nahrazující) průkaz. Nedostavíte-li se ve stanovenou dobu, popř. nepověříte právního nebo jiného zástupce plnou mocí, bude bráno za to, že se tohoto práva vzdáváte a nechcete se k podkladům rozhodnutí vyjadřovat. Po uplynutí lhůty k vyjádření se k podkladům rozhodnutí bude ve věci vydáno rozhodnutí.“

Za účelem seznámení se spisovým materiálem a vyjádření k podkladům se můžete dostavit na hlavní budovu Městského úřadu, náměstí T. G. Masaryka čp. 38, odbor dopravy a silničního hospodářství, dopravní přestupky č. dveří 104, a to v uvedených dnech a úředních hodinách:

Pondělí – od 08:00 do 17:00 hod.

Úterý – od 08:00 do 11:30 hod.

Středa – od 08:00 do 17:00 hod.

Čtvrtek – od 08:00 do 11:30 hod.

Pátek – od 08:00 do 11:30 hod.

Doporučuji před návštěvou správního orgánu upřesnit termín Vašeho vyjádření se k podkladům rozhodnutí na shora uvedeném telefonním čísle, kdy je možné si dohodnout i jiný čas.“

73. Tímto měl správní orgán omezit právo žalobce vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, když žalobci sdělil, že toto právo může realizovat pouze fyzickou přítomností v sídle správního orgánu, konkrétně v kanceláři oprávněné úřední osoby, a to pouze v úředních hodinách, nejlépe po předchozí telefonické domluvě. Takovéto omezení jeho práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nemá v zákoně žádnou oporu. Žalobce je totiž názoru, že má právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí jakýmkoliv v úvahu přicházejícím způsobem, tj. též např. e-mailem, písemně, datovou schránkou atp. Žalobce, resp. jeho zmocněnec, však s ohledem na presumpci správnosti veřejnoprávních aktů uvěřil, že skutečně nelze právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí realizovat jinak, než osobním dostavením se za oprávněnou úřední osobou do její kanceláře, přičemž na realizování tohoto práva rezignoval, neboť se s ohledem na jejich pracovní vytíženost nejednalo o úkon realizovatelný a rovněž ani o úkon hospodárný. Na základě sdělení správního orgánu tedy došlo ke zmaření práva žalobce vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.
74. Tato procesní vada měla podle žalobce vliv na zákonnost rozhodnutí prvního stupně, neboť právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí je základním právem účastníka řízení. Postupem správního orgánu však došlo k jeho zmaření. V tomto směru žalobce odkázal na rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 1. 7. 2016, č. j. JMK 103825/2016, kde uvedl: „*Napadeným usnesením byla stanovena lhůta 5 pracovních dní od převzetí tohoto usnesení k využití práv účastníka řízení dle správního řádu (rozepsáno výše). Správní řád však právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí nevztahuje toliko k osobní účasti účastníka řízení u správního orgánu. Nic nebrání účastníkovi řízení vyjádřit se k řízení jiným způsobem, nežli vyjádřením do protokolu u správního orgánu. K tomu více viz ust. § 37 odst. 4 věta první a § 37 odst. 6 věta druhá správního řádu. Svým postupem správní orgán I. stupně omezil právo účastníka řízení konstituované správním řádem vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (učinit podání) jiným způsobem, nežli pouze osobně (míněna fyzická přítomnost) přímo u správního orgánu, když dle znění výroku napadeného rozhodnutí právě fyzickou přítomnost po účastníkovi řízení správní orgán I. stupně k uplatnění svého práva (vyjádřit se k podkladům rozhodnutí) požadoval, o čemž svědčí uvedení adresy správního orgánu a kanceláře oprávněné úřední osoby ve výroku i odůvodnění napadeného rozhodnutí. Vzhledem k výše uvedenému pak odvolací orgán je nucen nezákonnost napadeného rozhodnutí pro postu správního orgánu v rozporu se zákonem. Odvolací námitka je důvodná.“*
75. Jak už uvedl krajský soud shora, správní orgán I. stupně zahájil dne 4. 8. 2016 proti žalobci jakožto provozovateli předmětného vozidla správní řízení a současně jej vyrozuměl o provedení důkazů mimo ústní jednání dne 29. 8. 2016 v 11:00 hodin v budově Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem. Současně jej poučil o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Toto oznámení bylo doručeno do datové schránky zmocněnce žalobce dne 4. 8. 2016.

V uvedeném oznámení správní orgán uvedl následující:

„Po provedení důkazu mimo ústní jednání bude mít správní orgán shromážděny všechny podklady pro vydání rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu máte možnost před vydáním rozhodnutí se k podkladům rozhodnutí vyjádřit. Podle § 36 správního řádu jste oprávněn navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a vyjádřit v řízení své stanovisko. K využití práva na vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu Vám stanovuji lhůtu 5 pracovních dnů ode dne provedení důkazů mimo ústní jednání, nejpozději však do dne 05. 09. 2016 včetně. S sebou vezměte občanský (nebo jiný jej nahrazující) průkaz. Nedostavíte-li se ve stanovenou dobu, popř. nepověříte právního nebo jiného zástupce plnou mocí, bude bráno za to, že se tohoto práva vzdáváte a nechcete se k podkladům rozhodnutí vyjadřovat. Po uplynutí lhůty k vyjádření se k podkladům rozhodnutí bude ve věci vydáno rozhodnutí.

Za účelem seznámení se spisovým materiálem a vyjádření k podkladům se můžete dostavit na hlavní budovu Městského úřadu, náměstí T. G. Masaryka čp. 38, odbor dopravy a silničního hospodářství, dopravní přestupky č. dveří 104, a to v uvedených dnech a úředních hodinách:

Pondělí 08:00 do 17:00 hod.

Úterý 08:00 do 11:30 hod.

Středa 08:00 do 17:00 hod.

Čtvrtek 08:00 do 11:30 hod.

Pátek 08:00 do 11:30 hod.

Doporučuje před návštěvou správního orgánu upřesnit termín Vašeho vyjádření se k podkladům rozhodnutí na shora uvedeném telefonním čísle, kdy je možné si dohodnout i jiný čas.“

76. Namítá-li žalobce, že mu bylo omezeno právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, není tomu tak. Tuto možnost měl po celou dobu správního řízení, jak je z výše uvedeného oznámení o zahájení správního řízení zřejmé. Dle § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li tento zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Podle názoru krajského soudu shora uvedeným postupem správní orgán I. stupně tomuto zákonnému požadavku plně dostál.
77. Z celého kontextu citovaného oznámení je zřejmé, že správní orgán hodlá dne 29. 8. 2016 provést dokazování mimo ústní jednání a že po provedení toho úkonu lze předpokládat, že bude mít shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí ve věci. Tak se také stalo.
78. V návaznosti na to dal správní orgán žalobci k dispozici přiměřenou lhůtu, aby se mohl před vydáním rozhodnutí seznámit se shromážděnými podklady, případně se k nim vyjádřit. Z uvedeného textu vůbec neplyne důvodnost žalobcových výhrad, tedy že by se nemohl ve věci vyjádřit již před provedením dokazování mimo ústní jednání nebo že se nemohl k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit i jinou formou.
79. To jsou znovu jen pouze ničím nepodložené dedukce žalobce nemající ovšem v textu uvedeného oznámení žádnou oporu. Tvzení žalobce, že nabyl dojmu, že jinak, než formou osobní návštěvy správního orgánu v daném časovém údobí se k podkladům

rozhodnutí vyjádřit nemůže, lze navíc stěží uvěřit za situace, kdy byl zastupován zmocněncem, který (jak je krajskému soudu známo z úřední činnosti, viz např. věci vedené u něj pod sp. zn. 30A 94/2016, 30A 101/2016, 30A 104/2016 nebo 30A 175/2016) zastupuje dlouhodobě účastníky v desítkách jiných správních řízení s identickým předmětem. Pokud by snad přesto v tomto směru žalobce či jeho zmocněnec měli jakoukoliv pochybnost, nic jim nebránilo obrátit se na správní orgán I. stupně (z uvedeného oznámení znali jak jeho adresu, tak jméno oprávněné úřední osoby, její služební e-mailovou adresu i telefonní číslo) a uvedenou skutečnost si ujasnit.

80. Z obsahu správního spisu je ale zřejmé, že žalobce i jeho zmocněnec zůstali ve správním řízení pasivní. Na oznámení o konání dokazování mimo ústní jednání ani na oznámení o možnosti seznámit se s podklady rozhodnut opakovaně nereagovali a ani jednoho z daných úkonů se bez omluvy nezúčastnili. Že žalobce svých procesních práv v řízení nevyužil, tedy nebylo způsobeno nezákonným postupem správních orgánů, ale jenom a pouze tím, že si je dostatečně nestřežil. Pokud dnes vznáší námitku uvedeného obsahu, nelze ji hodnotit jinak, než jako účelovou a obstrukční.

4. Zásada bezprostřednosti

81. Žalobce dále namítá, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. Takový postup prý krátil žalobce na jeho právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, když žalobce má právo na to, aby jeho věc byla projednána, a to za přítomnosti jeho a jeho obhájce a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Žalobce přitom nekonání ústního jednání uplatnil i jako odvolací námitku.
82. Žalobce pokračoval s tím, že obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu. Obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „*trestních obvinění*“. V takovém případě je nutné, v analogii s trestním řádem (ust. § 2 odst. 11), jakož i zákonem o přestupcích (ust. § 74 odst. 1), konat ústní jednání, jakož je i nutné aplikovat právě ust. čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V těchto souvislostech odkazoval žalobce na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, ve kterém krajský soud konstatoval, že „*Pokud tedy přestupkový zákon stanovuje správním orgánům v prvním stupni jednoznačnou povinnost konat ve věcech přestupků ústní jednání (srov. § 74 odst. 1 věta první), je nutné s ohledem na srovnatelný charakter správních deliktů a přestupků, jejich začlenění pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy a skutečnost, že zařazení určitého konání či opomenutí do kategorie přestupků nebo správních deliktů závisí jen na trestní politice státu, dovodit stejnou povinnost u pro řízení o správních deliktech.*“
83. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se vyjadřoval i Krajský soud v Hradci Králové např. v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35, kde potvrdil názor žalobce ohledně nutnosti nařízení ústního jednání. Za přílehlavý označil žalobce též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30, v němž je jednoznačně vyjádřena povinnost správních orgánů konat ústní jednání i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

84. Žalobce shledává uvedené pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů. I pokud by však správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení. Rozhodnutí (ať již o přestupku, či o jiném správním deliktu) musí být podloženo důkazy (§ 50 odst. 1 správního řádu). Pokud rozhodnutí nebylo opřeno o žádný důkaz, pak je nezákonné. Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti účastníka řízení (žalobce), pak byl žalobce krácen na svých právech, konkrétně na právu na spravedlivé řízení. Správní orgány proto podle žalobce zcela jednoznačně porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce. I pokud by se totiž krajský soud neztotožnil s argumentem, že mělo být obligatorně nařízeno ústní jednání, pak tato skutečnost nic nemůže měnit na tom, že žalobce měl právo být vyrozuměn o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu). Poukazoval přitom na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 51/2014-34 ze dne 20. 7. 2015, ve kterém krajský soud uvedl „*Soud má za to, že porušení zásady bezprostřednosti je procesní vadou takové intenzity, jako např. porušení práva na ústní projednání ve věcech, v nichž to stanoví zákon (např. § 74 zákona o přestupcích), tedy že mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (§ 65 s.ř.s.). Lze je odstranit pouze provedením důkazů v přítomnosti žalobce (při jednání nebo tzv. mimo jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu).*“ Krajský soud zde mimo jiné uvedl, že „Nelze akceptovat ani výklad správního orgánu, podle něhož lze dokazování nahradit v řízení výzvou a poučením podle § 36 odst. 3 správního řádu.“ Vzhledem k tomu žalobce uzavřel, že nebylo provedeno ústní jednání, čímž byl zkrácen na svých právech, jakož tím byla porušena zásada bezprostřednosti.
85. Ani tuto námitku, týkající se neprovedení ústního jednání, neshledal krajský soud odůvodněnou. K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého „*ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*“, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: „*... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zbojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud*

upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

86. Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídit jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“
87. Pokud se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, v souvislosti na „nekonání ústního jednání“, třeba konstatovat, že tak činil nepřipadným způsobem. Ostatně na tento rozsudek následně reagoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, mimo jiné takto:

„Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol.

Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti správního orgánu nařídit ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla.

I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na přiléhavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 AfS 75/2005 - 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 AfS 37/2012 - 47).

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

(-)

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 - 36, nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastník řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, [č. j. 3 As 29/2011 – 51](#), nebo ze dne 21. 8. 2014, [č. j. 10 As 16/2014 – 25](#), ze dne 12. 4. 2012, [č. j. 9 As 107/2011](#) nebo ze dne 22. 10. 2008, [č. j. 6 As 51/2007 – 228](#)). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, [č. j. 1 As 125/2011 – 163](#), a ze dne 8. 2. 2012, [č. j. 3 As 29/2011 – 51](#), dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Od těchto závěrů se nemá Nejvyšší správní soud důvod odchýlit ani v nyní projednávané věci. Všechny listiny, z nichž správní orgán vycházel, byly po celou dobu řízení součástí spisu a stěžovatel byl obeznámen s možností se s nimi seznámit, případně je konfrontovat, nicméně zůstal pasivní. Ani tato námitka, kdy stěžovatel zpochybňoval toliko formální postup správních orgánů, není důvodná.“

88. Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.
89. V posuzované věci správní delikt spočíval v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v obci Mladé Buky, zjištěné automatizovaným technickým prostředkem, SYDO Traffic Velocity. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To, že žalobce v rozporu se zásadou vigilantibus iura scripta sunt svá práva plně nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům, nýbrž pouze a jenom sobě, resp. zvolenému zmocněnci.
90. Pokud pak žalobce v žalobním bodu 81 tvrdil, že *„I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení“*, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v jeho nepřítomnosti, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

5. Protiústavnost

91. V tomto žalobním bodu žalobce namítal, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy, když zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Toto ustanovení obsahuje podle žalobce pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovena zákonem o silničním provozu. Provozovatel vozidla totiž nemůže učinit více, než poučit řidiče vozidla o tom, že má dodržovat dopravní předpisy, přinejmenším pokud řídí jeho vozidlo. Krom toho osoba držící řidičské oprávnění musela absolvovat autoškolu a povinné závěrečné zkoušky, a tedy provozovatel vozidla je oprávněn se legitimně domnívat, že taková osoba zná své povinnosti (mj. povinnost dodržovat nejvyšší povolenou rychlost či neodstavovat vozidlo tam, kde to není povoleno). Situaci upravenou citovaným zákonným ustanovením přirovnával k odpovědnosti držitele zbraně a dával soudu ke zvážení, zda by nebylo vhodné podat návrh na zrušení patřičných ustanovení silničního zákona k Ústavnímu soudu České republiky.
92. Souladem ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40. Dospěl v něm k závěru, že toto ustanovení, resp. § 125f citovaného zákona, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s

možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za nedovolenou rychlost či neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

93. Krajský soud tyto závěry plně akceptuje. Zároveň dodává, že Ústavním soudem již byla posuzována ústavnost § 125f silničního zákona, který na citovaný § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3), a to v souvislosti s návrhem na jeho zrušení. Ústavní soud tento návrh usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle silničního zákona nevybočuje z ústavních kautel. Naposledy se pak vyjádřil k dané problematice Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl.ÚS 15/16, jímž zamítl další návrh na zrušení § 10 odst. 3 silničního zákona a na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 30. 6. 2017, s tím, že neshledal nesoulad uvedených ustanovení s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
94. Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí.

6. Další námítky

95. V posledním žalobním bodu žalobce namítal, že správní orgán postupoval v rozporu s § 67 odst. 3 správního řádu per analogiam: „*Jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do šedesáti dnů.*“ Dále vyjádřil pochybnost o tom, zda fotodokumentace z měření skutečně pochází z daného místa, tedy z obce Kocbeře, neboť to z ní nelze poznat. Poznamenal, že mu je záhadou, jak to z ní dovodil správní orgán. Protože mu prý pan N. následně sdělil, že v daný čas bylo vozidlo žalobce daleko od obce Kocbeře, přičemž vozidlo na snímcích má shodnou registrační značku jako vozidlo žalobce, jedná se podle něho zjevně o falzifikát. Daný přestupek tak nebyl spáchán vozidlem žalobce, a proto za něj ani neodpovídá.
96. Pokud jde o odkaz na ustanovení § 67 odst. 3 správního řádu, jde o ustanovení uplatňované v případě ústně vyhlášených rozhodnutí, které se toliko poznamenávají do spisu. V tom případě je správní orgán povinen bezodkladně je potvrdit písemně, pokud účastník písemné potvrzení požaduje. O takový případ se v dané věci nejedná. V jakém místě pak byla fotodokumentace pořízena, to vyplývá z jejího popisu, nejen na fotografiích samotných, ale i pod nimi, krom toho je fotodokumentace přílohou Oznámení o přestupku, v němž je místo spáchání daného přestupku opět identifikováno. Protože jde navíc o fotodokumentaci pořízenou ze stacionárního měřiče, není pochybnosti o tom, jaké místo je v ní zadokumentováno. Odkaz na tvrzení pana N., kterého dosud žádná z úředních osob neviděla, má proto krajský soud za nevěrohodné a

účelové, nehledě ani na to, že jde o stejný typ vozidla na fotografiích zaznamenávajících přestupek jako podle karty žalobcova vozidla.

97. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem proto krajský soud žalobu ve výroku I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

V. Výrok o nákladech řízení

98. Ve věci byl úspěšný žalovaný, a proto by měl nárok na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. proti žalobci, který úspěch ve věci neměl. Krajský soud však nezjistil, že by žalovanému nějaké náklady řízení před krajským soudem vznikly. Proto bylo rozhodnuto o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 31. května 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu